



Handläggare: Lars B Strand
Telefon: 508 36 205

Till
Äldrenämnden
den 14 oktober 2008

Den organisatoriska hemvisten för kommunstyrelsens pensionärsråd

Äldreförvaltningens förslag till beslut

Äldrenämnden beslutar följande

Äldrenämnden föreslår kommunstyrelsen att f.n. ingen ändring görs i instruktionen för kommunstyrelsens pensionärsråd eller dess organisatoriska hemvist.

Gunnel Rohlin
Direktör

Sammanfattning

Kommunstyrelsen uppmanade den 7 november 2007 äldrenämnden att under 2008 utvärdera den organisatoriska hemvisten och instruktionen för kommunstyrelsens pensionärsråd.

Äldreförvaltningen finner att inrättande av en äldrenämnd och förläggning av rådets sekretariat till äldreförvaltningen har medfört förbättringar och föreslår f.n. ingen ändring.

Bakgrund

Kommunfullmäktige beslutade i budgeten för år 2007 att överföra administrationen av kommunstyrelsens pensionärsråd från kommunfullmäktiges/kommunstyrelsens kansli till äldreförvaltningen. En följdändring genomfördes i instruktionen för pensionärsrådet genom beslut i kommunstyrelsen den 7 november 2007. I beslutet uppmanade kommunstyrelsen äldrenämnden att under 2008

utvärdera den organisatoriska hemvisten och instruktionen för kommunstyrelsens pensionärsråd.

Ärendet

I samband med stadsdelsnämndsreformen i Stockholm år 1997 inrättades kommunstyrelsens pensionärsråd (KPR) och ett lokalt pensionärsråd knöts till varje stadsdelsnämnd. Hösten 2002 fick konsultföretaget KPMG i uppdrag av äldreomsorgsberedningens kansli att genomföra en granskning av såväl kommunstyrelsens pensionärsråd som av de lokala pensionärsråden. Utvärderingen visade att ledamöterna i KPR anser att de ger stadens pensionärer insyn i ”allmänna frågor som berör äldres levnadsvillkor”. De var dock mer tveksamma till om de kunde påverka de politiska besluten. Flertalet av KPR:s ledamöter pekade i utredningen på de problem som finns med politiska representanter i rådet. Den nya instruktionen innebar att de politiskt utsedda representanterna ersättas av fler representanter för pensionärsorganisationer. I och med att den politiska representationen utgick anförde föredragande borgarrådet att det är av stor vikt att KPR har en regelbunden dialog med äldreomsorgsberedningen.

Av instruktionen framgår att rådets syfte är att bereda Stockholms pensionärer inflytande och insyn i allmänna frågor som rör äldres levnadsförhållanden. Detta skall ske genom överläggningar, samråd och ömsesidig information mellan företrädare för pensionärsorganisationer och kommunens styrelser och nämnder. Rådet ska bl.a. samarbeta med landstingets pensionärsråd och vara remissorgan i ärenden av principiell karaktär och som berör äldre i staden.

Den ändring av instruktionen som beslutades år 2007 var en följd av att äldreomsorgsberedningen upphörde och att uppgifterna överfördes till äldrenämnden. Avsikten var inte att detta skulle innebära någon ändring i rådets syfte och uppgifter. Ändringen innebar en ökad direkt kontakt med äldrenämnden och dess förvaltning. Ledamöterna utses alltså av kommunstyrelsen medan sekretariatet är förlagt till äldreförvaltningen. De ärenden som tidigare föredrogs av personal på äldreomsorgsberedningens kansli föredras numera av personal inom äldreförvaltningen.

Ärendets beredning

Äldreförvaltningens stab har analyserat de ärenden som behandlats av kommunstyrelsens pensionärsråd år 2006 respektive år 2007. Vidare har intervjuer genomförts med pensionärsrådets presidium och ytterligare en ledamot samt med rådets sekreterare. Kommunstyrelsens pensionärsråd har tagit del av detta tjänsteutlåtande den 7 oktober 2008.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Ärendegenomgång

En jämförelse mellan år 2006 och år 2007 biläggs. År 2006 behandlades betydligt fler remisser. Huvudsakligen beror det på att det fanns fler motioner att yttra sig över det året. Alla remisser det året, utom en, handlade på något sätt om äldrefrågor. Undantaget är socialtjänstnämndens förslag till folkhälsoprogram för Stockholms stad, men i det fallet avstod KPR från att ta ställning.

År 2007 kommer en del frågor, som under år 2006 behandlades som remisser, istället upp som äldreförvaltningens initiativärenden. Ett nytt område år 2007 är verksamhetsbidragen till utomstående organisationer som tidigare behandlades i socialtjänstnämndens organisations- och föreningsutskott. KPR har dock senare beslutat att avstå från att behandla dessa ärenden.

Intervjuer

Av intervjuerna framgår att den organisatoriska hemvisten hos äldrenämnden är en logisk konsekvens av dess inrättande och samtidigt nedläggning av den tidigare äldreomsorgsberedningen. Koncentrationen av äldrefrågor och nämndens beslutande roll har inneburit en förändring. Pensionärsrådet har fått en större närhet till äldrenämnden och dess förvaltning. Äldreförvaltningen har inbjudit representanter för rådet att delta i referensgrupper vid beredning av viktiga ärenden. Att sekreterarskapet är knutet till äldreförvaltningen uppfattas också som en fördel. Rådet anser också att man har kunnat påverka beslut i äldrenämnden och kommunstyrelsen i de frågor som behandlats av rådet.

Samarbetet med landstingens pensionärsråd har inte varit omfattande vare sig före eller efter den organisatoriska förändringen. Pensionärsorganisationerna har dock andra, erforderliga kontaktytor med landstinget och dess förvaltningar. Möten med representanter för kommunstyrelsen har inte ägt rum. Rådets presidium menar dock att sådana kontakter kan tas när behov uppkommer. Möten med äldrenämndens ordförande och representanter för oppositionen i äldrenämnden har genomförts. Hela pensionärsrådet deltog också under delar av äldrenämndens planeringsdagar. De begränsade anspråk på deltagande i kurser och konferenser som rådet har haft har kunnat tillgodoses.

Pensionärsrådet sammanträder en vecka före äldrenämnden. Rådet anser att man har alldeles för kort tid på sig att studera och formulera synpunkter på ärendena, som inte sällan är omfattande. Ordföranden upprättar föredragningslistan efter förslag från äldreförvaltningen. Rådet har också bjudit in föredragande från statliga utredningar inom äldreområdet liksom från socialstyrelsen.

Protokollen från pensionärsrådets sammanträden distribueras till äldrenämndens ledamöter och suppleanter fem-sex dagar före äldrenämndens sammanträden så att pensionärsrådets synpunkter hinner beaktas inför äldrenämndens ställningstaganden. Protokollen sänds också till alla stadsdelsnämnder.

Utvecklingsområde

Rådets huvuduppgift är att bereda Stockholms pensionärer inflytande och insyn i allmänna frågor som rör äldres levnadsförhållanden. Såväl före som efter inrättande av en äldrenämnd har dock i huvudsak de frågor som rådet behandlar berört äldreomsorgen. Frågor som påverkar de äldres levnadsförhållanden inom andra politikområden och alltså behandlas i andra nämnder har, i den mån äldrenämnden inte haft dem på remiss, endast tagits upp på pensionärsrådet genom förvaltningschefens information.

Fortfarande finns det således en risk att ärenden som inte remitteras till äldrenämnden inte heller passerar KPR även om de rör de äldres levnadsförhållanden. Förvaltningsledningen strävar dock efter att muntligt informera om sådana ärenden. Om sådana ärenden i större utsträckning ska underställas pensionärsrådet krävs en ökad medvetenhet om kommunstyrelsens pensionärsråd i andra förvaltningar och/eller en särskild resurs som tar fram relevanta ärenden från andra nämnder och ger pensionärsrådet möjlighet att yttra sig.

Bilagor

1. Ärenden som behandlats av kommunstyrelsens pensionärsråd år 2006 respektive år 2007
2. Instruktion för kommunstyrelsens pensionärsråd

Bilaga I

Ärenden i kommunstyrelsens pensionärsråds protokoll

	År 2006	År 2007
Antal sammanträden	9	12
KPR:s interna ärenden	2	3
Äldrenämndens interna ärenden		6
Verksamhetsbidrag till utomstående organisationer		3
Utbildningsfrågor, äldreomsorgspersonal		2
Inbjudningar till externa seminarier		3
Kostfrågor, äldre	1	2
Ej verkställda beslut	1	3
Äldres säkerhet		1
Uppföljning, äldreomsorgen		1
Remisser	21	9
Äldreombudsmannens rapport	1	1
Äldreomsorgsinspektörernas rapporter	3	6
Stimulansbidrag		2
Policy, riktlinjer, instruktioner	3	5
Äldres boende	1	2
Stadsövergripande frågor	4	3
Samverkan med Stockholms läns landsting	1	2

Båda åren har dessutom förvaltningen informerat i en rad frågor och ledamöterna väckt en rad övriga frågor.